

ZKOUMÁNÍ SVĚTA V POHYBU

Frank Gehry udivuje architekty posledních 50 let svými monumentálními lyrickými díly. Jeho blízký spolupracovník Edwin Chan nabízí náhled do jeho kreativního života.

Frank Gehry

Tvoření je radost v pohybu

“**g**ehry o sobě rád říká, že vyrostl jako modernista a jako takový opovrhne dekoracemi. Pro zlidštění budovy je možné použít pouze materiál“, shrnuje Edwin Chan. A Gehry skutečně ví, jak používat průmyslové materiály překvapivě poetickým způsobem. Smyslné tvary se zakřívují, vznášejí a tančí. Takovéto formy se staly jeho obchodní značkou.

Již v roce 1977, kdy Gehry pracoval na svém domě v Santa Monice, „lze pozorovat všechny důležité ranné vlivy, estetiku „nedokončeného“, využití průmyslových materiálů“, říká Edwin Chan. Gehry přidal živou nezvykle tvarovanou konstrukci ze skla, článků řetězu a vlnitého plechu okolo škrobené stavby v holandském koloniálním stylu, která je patrná uvnitř. Edwin Chan tvrdí, že Gehry se snaží o nový styl a přístup u každého projektu. Uspokojení není jen finální produkt, ale i cesta, kreativní proces samotný.

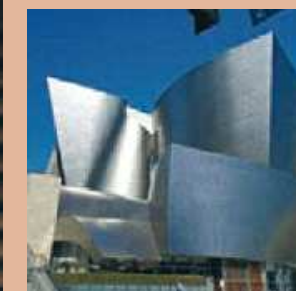
Nikdy netvořit bez využití techniky

Gehry je znám tím, že svoje díla neustále zlepšuje s pomocí řady modelů v různých měřítcích. Ty následují po bláznivých náčrtech tužkou a perem a hrubých miniaturách, ve kterých Gehryho asistenti trpělivě připínají, skládají, vroubkují a lepí dohromady nekonečné části kartónu pod pozorným dohledem mistra.

Ale jakmile pero, inkoust, lepenka a páska vydají své svědectví, Gehryho tým zapojí špičkovou počítačovou techniku používanou v leteckém designu, aby bylo zaručeno, že každý záhyb a ohyb lze příslušným způsobem modelovat pomocí betonu, skla a kovu – a podle předpisů. „Počítač používá ke stavbě, ne k vizualizaci,“ vysvětluje Edwin.

V současné době se Gehry zabývá tvorbou nové sportovní haly, obytných domů a smíšené zástavby v oblasti Atlantic Yards v Brooklinu. „Snažíme se zachovat určitý ekosystém velkých a malých objektů“, říká Edwin. „Malé objekty představují naše zkušební pole pro nové materiály a nové nápady. Rádi bychom vytvořili vnějšek z betonu – ačkoliv to vyžaduje dobré znalosti materiálu a hodně prostředků,“ především pro zakřivené povrchy, které Gehry tak miluje. „Prostě hledáme příležitost.“

© REA

GUGGENHEIMOVO MUZEUM
Muzeum Guggenheimovy nadace bylo otevřeno v roce 1997 v Bilbau (Španělsko).

FRANK GEHRY

narodil se v Kanadě v roce 1929, studoval architekturu na USC a Harvard Graduate school of Design. V roce 1989 získal Pritzkerovu cenu za celoživotní dílo, ale přitom byl vlastně teprve na začátku. Mezi jeho nejvýznamnější díla patří koncertní hala Disney v Los Angeles a samozřejmě Guggenheimovo muzeum v Bilbau – a také jeho vlastní dům v Santa Monice.

Uspokojení nepřináší jen finální produkt, ale i cesta, kreativní proces samotný.